

RMDSZ és médiadiktatúra

A 2000-es helyhatósági választások Székelyudvarhely közéletében, de talán egész Székelyföldön premiernek számítottak elsősorban azért, mert a választói/közösségi támogatottság elnyeréséhez a helyi politikai szereplők nem az érték- és érdekalapú *általános tájékoztatás* elvét részesítették előnyben, hanem az *információ-megvonást*, az alternatív választói üzenetek nyilvánosságtól való eltiltását próbálták érvényesíteni. Ez azáltal vált lehetségessé, hogy a szembenálló érdekcsoportok a helyi médiát tulajdonosként tudták uralni. Az RMDSZ befolyása alatt volt a helyi média, ahonnan a másik felet (a választási alternatívát) teljesen száműzték, kitiltották. Ez a közéleti magatartás, a megmérettetéstől, a vitától való elzárkózás okolható amiatt, hogy Udvarhelyszéken eddig nem tapasztalt viszonyok alakultak ki: nem a tartalom, hanem az információs csatornák birtoklása és ellenőrzése jelentette a legnagyobb kihívást (és anyagi megterhelést!) mindazok számára, akik vállalták a megmérettetést a választásokon.

Névleges pluralizmus

Az SZKT előválasztásokra vonatkozó döntése elsősorban a most hatalmon lévő RMDSZ-vezetés klientúra védelmét biztosította, hiszen a területi szervezetek hatáskörébe utalta annak a kérdésnek az eldöntését, hogy közvetlen vagy pedig elektoros választással bonyolítja-e le a belső megmérettetést. Székelyudvarhely esetében a bizalmatlanságot fokozta az, hogy az RMDSZ-jelölt az előválasztások ideje alatt is megtartotta a helyi RMDSZ élén betöltött tisztségét, a szervezet pedig nem volt hajlandó minden kétséget kizáró ellenőrzési mechanizmus bevezetésére, így a belső jelöltek igazi megmérettetésére nem volt lehetőség. Ez elsősorban azért sajnálatos, mert az önmagát érdekképviselői szervezatként meghatározó szövetség nem volt képes (Székelyudvarhelyen legalábbis!) integrálni a különböző nézeteket, közéleti entitásokat, gazdasági érdekcsoportokat. Márpedig tömbmagyar településeken - különösen a helyi közképviselőt megválasztásánál - a választói opciót nem befolyásolja a nemzetiség, hiszen mindenki azonos nyelven beszél, tehát magyar.

Székelyudvarhely - stratégiai kérdés

Székelyudvarhelyen, a 2000-es helyhatósági választásokon az RMDSZ közel egymilliárd lejt költött kampányra. Indokolatlanul sokat, hiszen az itt elköltött pénzt sokkal hatékonyabban lehetett volna szórványtelepülésekre kanalizálni. Erre azért nem kerülhetett sor, mert a központi RMDSZ-vezetés stratégiai településnek tekintette a várost, és elképzelhetetlennek tartotta, hogy azt tekintse majd szövetségesének, aki a helyi közösség többségi szavazatát elnyeri. Számomra ez a pártjelleg egyértelmű megnyilvánulása, az érdekképviselő vállalatának vitathatatlan feladása - legalábbis, ami a helyhatósági választásokat illeti.

A módosított választási törvény küszöbösítése - melynek megszületésében kormánypártként szerepet vállalt az RMDSZ is - nem kevesebb, mint a tömbmagyar régiók *érdekképviselői alternatívájának* negatív diszkriminációja. A 2000-ig nagyrészt jellemző, függetlenként való indulás - a megváltozott törvénynek köszönhetően - a bukással ért fel. Hiszen az úgynevezett kosárból (függetlenekre leadott szavazatok) 8-an (4-en RMDSZ- és 4-en UPE-listáról) jutottak be a 21 tagú testületbe. Az egyértelmű, listára leadott szavazatok 8 RMDSZ- és 5 UPE-s képviselőt juttattak volna önkormányzati tisztséghez. Ilyen olvasatban, Székelyföldön legalábbis, az RMDSZ számbeli sikere csak névleges, a listás szavazásnak köszönhető többlet csupán.

Az Udvarhelyért Polgári Egyesület ebből a szempontból formai bravúr, hiszen a politikai alternatíva keretszervezeteként jött létre, kihasználva a választási törvény biztosította lehetőségeket. Nem RMDSZ-ellenes és

nem közösségromboló, hiszen egy magyar közösség belső alternatíváját jelenítette meg a helyhatósági választásokon, semmi többet.

Kockázatok

Az RMDSZ központi vezetésének előbb-utóbb be kell látnia, hogy belső ellenzékét nem számúzheti kockázat nélkül. Hiszen nem lehet megkérdőjelezni például az UPE legitimitását, ha nyolc önkormányzati képviselői helyet szerzett meg a huszonegyből. És független jelöltként polgármesteri választást nyertek a tömbmagyar városok többségében.

Korántsem erőltetett a következőkben vázolt számbeliség. Független jelöltként nyertek választásokat a polgármesterek Csíkszeredában (45 000 lakos), Székelyudvarhelyen (40 000 lakos), Szentegyházán (8000 lakos) és Borszéken (4-5000 lakos), míg RMDSZ jelöltként csak Székelykeresztúron (10 000 lakos), Tusnádfürdőn (2000 lakos), illetve Gyergyószentmiklóson (20 000 lakos) jutottak polgármesteri tisztséghez. Ebből az a következtetés vonható le, hogy közel 100 000 a lélekszáma azon nagytelepüléseknek, ahol független jelölt nyert. Ezzel szemben alig 33 000 azoknak a településeknek a lélekszáma, melyekben RMDSZ jelöltek jutottak polgármesteri tisztséghez. Még akkor is, ha ezek az adatok hozzávetőlegesek, szembevetve a 3:1-es arány, mely a független polgármesterrel rendelkező települések és az RMDSZ-es polgármesterek által vezetett települések lakossági aránya között tapasztalható - a függetlenek javára!

Ezek immár tények és választási adatok, melyek ismételten arra figyelmeztetnek, hogy Székelyföldön a helyi érdekvédelmi szerep nem azonos a nagypolitikai szerepvállalással. Erdélyi magyarként nem ellenségek vagyunk, hanem másként gondolkodunk, és nem biztos, hogy a közösség kárára. Sőt.

- [Bodó Barna: Választás és váltás](#)
- [Jakabffy László: Egy vélemény Biharból](#)
- [Ráduly Róbert: Szövetség az önkormányzatokban](#)
- [Szász Jenő: RMDSZ és médiadiktatúra](#)
- [Bárdi Nándor: Választások a két világháború közti romániai magyar kisebbségpolitikában](#)
- [A romániai magyar és német népkisebbség parlamenti képviseletének számadatai kilenc választásról](#)
- [Dr. Fritz László: A közigazgatási választások eredményei](#)
- [Dr. Fritz László: A Iorga-kormány "interimár-bizottságai" és a magyar nemzetkisebbség](#)
- [A Magyar Párt paktumtárgyalása](#)
- [\[Ugron Istvánnak, az OMP elnökének lemondása\]](#)
- [Önkormányzati választások 1996-2000. A megyei tanács megválasztása](#)
- [A megyei tanács megválasztása](#)
- [Önkormányzati választások 1996-2000](#)
- [A helyi tanács megválasztása](#)
- [Önkormányzati választások 1996-2000](#)
- [Polgármesterek megválasztása](#)
- [Székely István: Cselekvési alternatívák 2001 tavaszán](#)
- [Jürgen Habermas: Az európai nemzetállam és a globalizáció hatásai](#)
- [Romániai magyar választók 2000 szeptemberében](#)
- [Demeter M. Attila: Negatív és pozitív szabadság, liberalizmus és kommunitarizmus](#)
- [Győri Szabó Róbert: A parlamenti pártok és az alapszerződések \(1994-1997\)](#)
- [Horváth Krisztina: A Hasan és Chaush c. Bulgária ügy és a kisebbségi jogok védelme, avagy a muftik törik át a hallgatás falát?](#)
- [Varga Attila: Állam és egyház viszonyrendszerének elemzése](#)
- [Boga Emese: Az ígéret mint árucikk](#)
- [Fákó Péter: A gazdasági növekedés alakulása Romániában \(1991-1997\)](#)
- [A nemzetiségi irodalom válogatott bibliográfiája](#)
- [Bognár Zsolt: Róluk, de nélkülük...](#)

(c) Jakabffy Elemér Alapítvány, Media Index Egyesület 1999-2004
Impresszum | Médiaajánlat | Adatvédelmi záradék